

Thema:	De bittere pil van de ellende verguld met het zoete evangelie van het leven
Tekst:	Zondag 2 - 4
Lezen:	Ro. 6 <sup>1-11</sup>
Gehouden te: Door:	Uithuizermeeden op 04 oktober 2015 (09.30 uur) L.S.K. Hoogendoorn

v/g  
ps. 99:1,3,6  
TW  
GK gz. 156:1,2  
gebed  
L Ro. 6<sup>1-11</sup>  
LvK gz. 175:1,3  
preekdeel 1: HCC 2-4  
GK gz. 157:1  
preekdeel 2: Ro. 6<sup>1-11</sup>  
GK gz. 145:3,4  
gebed  
collecte  
LvK gz. 205:4,6  
zegen

(nb! Deze preek is vooraf gegaan door een doopsbediening)

### intro

Ellende.  
Zwaarste, eeuwige straf.

Ik heb hevig gearzeld:  
Moet ik vanmorgen vasthouden aan mijn planning en preken over HCC 2-4?  
Past dit bij een feestelijke doopdienst  
en bij de voorbereiding op het feestmaal dat het HA is?

Ik waag het erop.  
Vanwege de opening in HC 3.8: opnieuw geboren worden door de Geest van God.  
Vanwege HC 4.11: God is wel barmhartig, al is Hij ook rechtvaardig.  
Vanwege Ro. 6<sup>11</sup>: wij zijn dood voor de zonde, maar in Christus Jezus levend voor God.  
Nu vraag ik u: zet uzelf niet op 'uit', maar op 'aan'.

### belofte

Over welke ellende gaat het?  
Dat gaan we na via HCC 2-4.

Van hieruit haken we in bij Ro. 6.  
Blijven we bij de zonde?  
Kiezen we voor de wet?

Of is er een alternatief voor zonde en wet?  
Welke rol speelt de doop hierbij?

## **De bittere pil van de ellende verguld met het zoete evangelie van het leven**

### De bittere pil: ellende: HCC 2-4

#### *HC 2.3*

Wet doet zonde kennen.  
Zolang je niet hoort: 'Je moet dit en je mag dat niet!', heb je nergens last van.  
Zo gauw je dit wél hoor probeer je eronder uit te komen.  
Gods goede wet maakt de slapende hond van de zonde in ons wakker.

HC 2.3. is een aanhaling van Ro. 3<sup>20</sup>.

HC 2.3 had ook kunnen verwijzen naar het kruis van Christus op Golgota.  
Zo ergens, dan blijkt dáár onze ellende: hoe ver we op afstand zijn komen te staan van God.  
'Waarom hebt U Mij verlaten?' riep Christus uit.

#### *HC 2.4 en 5*

God vraagt niet maar wat wij doen of laten zullen:  
gehoorzaam zijn, geen afgoden dienen, niet stelen en liegen enz.  
Hij vraagt naar wat hierachter zit als bron, als voedingsbodem: ons hart, onze liefde.  
Omdat Hij liefde is, volstaat Hij met niet minder.  
Maar uitgerekend dít missen wij: liefde.  
Nu gaan wij tegen al zijn geboden en verboden in.

#### *HC 3.6 en 7, HC 4.9*

Hoe is dit mogelijk!?  
Heeft God steken laten vallen toen Hij ons schiep?  
Allerminst!  
Als geen ander schepsel maakte Hij ons lijkend op Hem in al zijn volkomenheden  
om helemaal in Hem op te gaan met hart en ziel en lijf.  
Wij moeten de hand in eigen boezem steken.  
Nee: we hoeven niet alleen Adam en Eva kwaad aan te kijken en God verwijten:  
'Kan ik er wat aan doen?'  
We krijgen het niet voor 100% rond.  
Het is uiteindelijk een kwestie van aannemen in geloof, op gezag van God en zijn Woord:  
wij allemaal, ook ik, ook Judith, worden in zonden ontvangen en geboren.  
Job en David gaan ons in deze schuldbelijdenis voor.<sup>1</sup>  
De oorsprong van onze zonde ligt bij de duivel en Adam en Eva.  
Maar evengoed ben ik verantwoordelijk voor het kwaad in mij.  
Lezen wij HC 3.7 en HC 4.9 niet als een verklaring.  
De zonde is naar haar oorsprong, karakter en werking onverklaarbaar.  
HC 3.7 en 4.9 beschrijven slechts vanuit de Bijbel.

#### *HC 3.8*

Jullie hopen dat Judith een heel lief meisje wordt.  
Dit kún en mág je ook hopen gelukkig.  
Omdat jullie haar de liefde zullen voorleven met woord en daad om die over te nemen.  
Omdat de Geest van het nieuwe leven haar is toegezegd.  
Maar tot één ding zal zij en zullen wij nooit in staat zijn:  
onze eigen redder van zonden zijn.  
Hiervoor zijn we aangewezen op een Ander.

#### *HC 4.10 en 11*

Als v/m moet je wel eens streng zijn tegenover je stoute kind.  
Vind je dat als ouder en kind leuk?

---

<sup>1</sup> Job 14<sup>4</sup> Psalm 51<sup>7</sup> NGB 15.

Nee.  
Toch kan het nodig én nuttig zijn.  
Je kind leert ervan.  
Jij blij, hij/zij blij.

God als streng, wrekend, eisend, rechtvaardig is niet 'in'.  
Ons godsbeeld vandaag de dag is tegenovergesteld.  
Blijkbaar kunnen we moeilijk God als streng én tegelijk als liefdevol te zien.  
Je strenge v/m is als het goed is streng uit liefde voor jou.  
Maar waar blijven Gods barmhartigheid en liefde als Hij verschrikkelijk boos is en ons in dit leven straffen wil en zelfs in eeuwigheid?  
Praten HC 4.10 en 11 ons angst aan voor God?  
In elk geval ontzag voor zijn heiligheid en voor het goddelijk gehalte van zijn gebod.  
Laten we dit onderdeel van ons beeld van God en van onze omgang met Hem niet vergeten.  
Als God God is, de heel Andere, moet Hij Zichzelf zijn én blijven in alles.  
Ook in zijn recht.  
Laten wij Hem ook zó erkennen!

**zingen: GK gz. 157:1**

### **De bittere pil van de ellende verguld met het zoete evangelie van het leven**

Verguld: Ro. 6

Hebben ellende: zonde, schuld, straf het laatste woord?

Paulus onderscheidt drie soorten mensen: joden, heidenen, christenen.

Wat zegt de jood?  
'Doe de wet, en léven zul je!'  
Dit zou waar zijn, ware het niet dat, zoals gezegd, de wet zonde wakker maakt.  
Als een valse hond bijt de zonde je dood.  
De wetsgetrouwe jood ontsnapt niet aan de ellende.

De heiden evenmin.  
Hij leeft onder de tirannie en slavernij van de zonde.<sup>2</sup>

6<sup>1</sup>  
Nu ben je een christen geworden romein.  
Of je bent geboren uit gelovig geworden heidense voorouders uit Uithuizermeeden e.o.  
Moet je dan joods gaan leven volgens de wet?  
Nee.  
Kun je de zonde de baas blijven laten spelen?  
Geldt niet: hoe meer zonde, des te meer genade?

6<sup>2</sup>  
Nee.  
Een joods leven is geen alternatief.  
Maar als heiden voortleven alsof er niets gebeurd is is ook uitgesloten.  
Dood voor de zonde is écht dood voor de zonde.  
Hierin kun je je niet meer uitleven.

6<sup>3</sup>  
Waarom niet?  
Je bent ondergegaan in Christus.  
Hij werd voor jou geboren om voor jou te sterven.

---

<sup>2</sup> DL 5,1.

Wat betekent gedoopt worden?

Bedolven worden.

Je wordt overspoeld en sterft door verdrinking.

Christus is gestorven aan het kruis.

Jouw verdrinkingsdoop verbind je met Hem die om/voor jouw zonden is gekruisigd.

6<sup>4</sup>

...en begraven

En jij met Hem!

Door de onderdompeling in Christus' dood.

Het deksel van de doopvont wordt afgenomen als de steen van een graf.

Ook om pasgeboren maar bepaald niet onschuldige babies te begraven, al weten ze niet van goed noch kwaad.

Om hen en ons te verenigen met de dode Jezus.

Ziehier het dieptepunt van onze ellende!

God heeft zelfs zijn eigen lieve Zoon niet gespaard.

Waar zelfs zijn heilige goed rechtvaardige wet faalde, zette Hij zijn Zoon in tot in zijn kruisdood.

Is dit dieptepunt tegelijk eindpunt?

God zij geloofd en gedankt: nee!

Uit deze diepste neergang buigt zich de weg omhoog naar de hoogste hoogten!

Het goede nieuws bestaat uit twee onlosmakelijke componenten: sterven én opstaan.

Waarheen leiden onze ellende, Christus' dood en onze begrafenis door de doop in Christus' dood?

Naar nieuw leven!

Wat voor leven?

Dat leven, dat Christus na zijn opstanding en hemelvaart leeft bij de Vader:

luisterrijk, in hemelse glans en glorie, vol majesteit, heerlijkheid en zaligheid.

Dit leven verguldt de bittere pil van onze ellende.

Voor de wet is dit leven onbereikbaar.

Zonde houdt dit leven op afstand en ten onder.

De diepe weg van de doop blijkt de enige te zijn die omhoog voert en ons bij God brengt.

6<sup>5</sup>

We zijn samengegroeid met Christus' dood dmv een bepaalde handeling.

Zijn dood is eenmalig en onherhaalbaar.

Bij het HA doen wij Christus' dood ook niet over.

Wij gedenken die: niet minder, maar ook niet meer.

De doop is sterven op de manier van het sacrament, symbolisch,

met water als afbeelding van en heenwijzing naar Christus' gewelddadige dood voor onze zonden.

Symbolisch met Christus gestorven, zullen we in het echt met Hem opstaan in het eeuwige leven.

Het watergraf sluit zich niet voorgoed boven ons.

Het is geen eindpunt, maar omslagpunt, keerpunt naar het leven waarvoor God ons had bedoeld.

6<sup>6</sup>

Onze oude mens, de Adam en Eva in ons, is met Christus gekruisigd op de manier van de doop en in geloof.

Christus heeft de Zonde en heel haar rijk vernietigd.

Haar hoeven wij als slaven niet langer te dienen.

Ziehier het verschil tussen de heiden en de gedoopte christen.

6<sup>7-11</sup>

Ben je met Christus op de manier van de doop met Hem gestorven?

Dan kan de zonde geen enkel recht meer op je laten gelden!

Wat is de inhoud van ons geloof en vertrouwen?

We zullen leven met Christus.

Er volgt niet een nieuw sterven.  
Niet zonde en dood zijn langer Heer over Christus, Christus is Heer over hen.  
Hij stierf eenmaal, op een historische datum en plaats.  
Hij leeft bij God.  
Hij bleek sterker dan de wet.  
Hij overwon de zonde en dood die sterker waren dan wij.  
Wij stellen vast: wij zijn dood voor de zonde, wij leven voor God in Christus Jezus onze Heer.  
Het bitter van onze ellende is tijdelijk, het zoete van het hemelleven is blijvend.

### oproep en belofte

Zelfs door de doop is onze oorsprongszonde niet geheel vernietigd of uitgeroeid.  
Als uit een giftige bron wellen onze zonden onophoudelijk op.<sup>3</sup>  
Wij zijn nog niet helemaal vrij van zonde.<sup>4</sup>  
Op bijna elke bladzij van het NT roept God ons op ertegen te vechten.  
Laten we ons niet sussen met al te goedkope genade: God vergeeft toch wel.  
Niet zo redeneren als in Ro. 6<sup>1</sup>: hoe meer zonde, des te meer genade, mooi toch?  
Niet zorgeloos in zonde voortleven.  
Maar bidden:  
'Laat mij in U blijven, groeien, bloeien...'.<sup>5</sup>  
Kennis van onze ellende doet ons met stijgende verbazing en toenemende verwondering het evangelie lezen als verwoord in Ro. 6 en in héél de Bijbel.  
Ontzagwekkend is Gods heilig recht: niemand minder dan zijn Zoon stierf.  
Warm is Gods barmhartigheid: niemand minder dan Judith, u, jij en ik worden opnieuw geboren door de Geest en delen in Jezus' dood én leven.<sup>6</sup>  
Het teken van de doop spreekt.  
Christus wil onze Heiland wezen.  
Wij zijn gedoopt, symbolisch begraven en zullen lijfelijk herrijzen.  
De Heer laat zijn Geest op ons regenen: Hij doet ons opnieuw geboren worden.  
Jezus komt tot ons als bron van leven en wij komen tot Hem.  
Hij brengt een stroom van zegen waarin Hij mooi wordt voor ons en ons mooi maakt voor Hem.<sup>7</sup>

Niets uit dit document mag gepubliceerd, vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden in welke vorm dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de predikant ds. L.S.K. Hoogendoorn. Ter voorbereiding van en openbaarmaking in de zondagse eredienst, en of ter voorbereiding van Bijbelstudie-[bijeenkomsten] is geen toestemming nodig, wel wil de predikant daarvan in kennis gesteld worden.  
[lsk.hoogendoorn@solcon.nl](mailto:lsk.hoogendoorn@solcon.nl)

---

<sup>3</sup> NGB 15.

<sup>4</sup> DL 5,1.

<sup>5</sup> LvK gz. 78:1.

<sup>6</sup> NGB 20.

<sup>7</sup> Opwekking 710.